N°. 4250. 1861.

DE TIJD.

NOORD-HOLLANDSCHE COURANT.

Dieu et mon Droit.

Dit blad verschijnt te AMSTERDAM, Dagelijks, behalve des Zondags. Het abonnement voor 3 maanden is ƒ 5.00; voor de buitensteden franko p. p. ƒ 6.00.
Brieven, Gelden, enz. FRANKO te adresseeren aan »het Bureau van DE TIJD."

MAANDAG 29 APRIL.

Advertentiën van *Zes* regels en daar beneden worden tegen ƒ 1.00 geplaatst; meer dan *Zes* regels tegen 15 cents de regel. — Voor alle advertentiën wordt bovendien 35 cents zegelregt betaald. Voor groote letters betaalt men naar de plaatsruimte meer.

AMSTERDAM, 27 April.

De advokaat-generaal regtsgeleerde.

VI.

Wie is er vreemd genoeg in den lande, om niet te weten dat de *wijzigingen*, ten jare 1840 in de Grondwet gebragt, den toestand der kloosters in niets veranderd hebben? Wij begrijpen daarom niet, waarom de baron van die stelling gewaagt — anders dan om een nieuw blijk van zijne nieuwelingschap in de regtskennis te leveren. Hij zegt dat de Grondwet van 1840 die van 1815 *verving*" — Voorzigtig, heer advokaat-generaal, voorzigtig: de bewering is van konsekwentie. Heeft werkelijk de Grondwet van 1840 die van 1815 *vervangen*; dan — om iets te noemen, dat u bijzonder aangenaam zijn zal — dan ontneemt gij aan het hervormd kerkgenootschap het grondwettig regt op alle traktementen, pensioenen, weduwen- kinder- school- en akademie-gelden voormaals, dat is tot 24 Maart 1814 aan zijn leeraren bij art. 136 der Grondwet van dat jaar verzekerd en bij art. 194 der in 1815 herziene Grondwet op nieuw erkend. Gij stelt dat alles op nieuw in kwestie *in* 1840, wanneer volgens u de Grondwet niet enkel *gewijzigd*, maar door eene andere *vervangen* is. Wij bevroeden, dat ge als verdraagzaam Christen, niet bedoelt onze hervormde broeders te kwetsen, ofschoon gij 't onwillens en onwetend toch gedaan hebt. Maar dat komt er van, als men eene stof behandelt, die men niet kent, en waarvan gij toont slechts een zeer verward begrip te bezitten. Neen, heer baron, in 1840 werd de Grondwet niet door eene andere vervangen; die van 1815 werd slechts gewijzigd, gewijzigd in weinige onbeduidende bepalingen en — gij hadt er van kunnen zwijgen.

Anders is de herziening der Grondwet in 1848! O ja, die herziening was merkwaardig, was gewigtig voor u en voor ons, om de uitdrukkelijke erkenning, huldiging en afkondiging van 't in uw pamflet aangerande regt van *vereeniging*.

Wel is waar, de kloosters hadden de erkenning van het vereenigingsregt bij de Grondwet niet noodig, om op het oogenblik harer herziening veilig te kunnen bestaan. Wij hebben 't u aangetoond: er was in Nederland niet eene wettelijke verordening, welke dat bestaan verbood. Maar zij hadden aan eene grondwettelijke bepaling behoefte, om eene wet te verhoeden, als uwe vrome wenschen thans pogen in het leven te roepen. De vervulling van die vrome wenschen, door middel van de *gewone* wet, moest *onmogelijk* gemaakt worden. En dat heeft de in 1848 herziene Grondwet gedaan. Den Hemel zij dank! Want als gij nu een aanslag zoudt willen doen op de kloosters; dan moet gij niet beginnen met eene wet te vragen; zij zou u niet baten. Gij moet aanvangen met eerst en vooral de Grondwet te laten herzien; gij moet uit die Grondwet eerst en vooral de vrijheid van vereeniging doen ligten. Zonder dat is de door u verlangde wet tegen het kloosterwezen niet denkbaar.

En nu moogt gij van de hoogte, waarop gij staat, op uwe geloofsgenooten neerzien als op onnoozele lieden, die geen besef hebben van hetgeen zij doen; zij gunnen u die pret. Zij weten dat de Grondwet, niet zonder hun toedoen verbeterd, insgelijks niet zonder hunne medewerking herzien kan worden. Zij hebben geëischt en verkregen, dat de godsdienst vrij zoude zijn, en indien het regt der kloosters om vrijelijk te bestaan in de Grondwet is opgenomen, dan is 't gebeurd, omdat zij het geëischt hebben. Denkt nu de baron, dat zijne geloofsgenooten of niet bekwaam genoeg zijn om hunne regten te kennen, of niet magtig en moedig genoeg om ze te kunnen en te durven handhaven? En houdt hij de Protestantsche landgenooten voor onverdraagzaam en onregtvaardig genoeg, dat zij tegen alle wet en regt aan, hunne Katholieke medeburgers zullen pogen te ontweldigen, wat hun toekomt, omdat hij, advokaat-generaal regtsgeleerde, hun daartoe aanspoort? Het is wel mogelijk; want hij lijdt aan zonderlinge opvattingen.

Een voorbeeld uit duizend anderen. Hij beweert dat art. 170 in de Grondwet is opgenomen, om de wet van *Germinal* te wijzigen. Welk een veronderstelling! Alsof, ook in de onhoudbare stelling, dat de wet van *Germinal* ooit verbindende kracht had gehad, er eene grondwettige bepaling ware noodig geweest, om aan die wet een einde te kunnen maken! Neen, de wet van *Germinal*, ofschoon des schrijvers plegtanker, is *zelfs* in Frankrijk niets meer dan eene gewone wet, om welke af te schaffen of te wijzigen slechts eene gewone wet gevorderd wordt. De Grondwet had daarmede niets te maken. De Katholieken, die de opneming van art. 170 in de Grondwet verlangden en verkregen, bekreunden zich weinig om de *Germinal*-wet. Waarom is dan art. 170 gevorderd? Dat zullen wij u zeggen, heer advokaat-generaal, u, wien het evenzeer aan geschiedenis- als aan regtskennis schijnt te ontbreken. Tijdens de herziening van de Grondwet in 1848 was er bij de Tweede Kamer aanhangig een ontwerp van strafwetboek. In dat strafwetboek wilde de toenmalige meerderheid der Tweede Kamer de verbindbaarheid van het *placet* doen opnemen — een bewijs te meer, dat destijds noch de Kamer, noch de Regering aan de wet van *Germinal* eenige kracht toekende. De Katholieken wilden zich te regt dat willekeurig *placet* niet laten welgevallen. En om, voor het vervolg elke nieuwe poging om het *placet* bij ons in te voeren, *onmogelijk* te maken, vroegen zij een artikel in de Grondwet, dat voor altijd het *placet* uitsloot — gelijk de huldiging bij dezelfde Grondwet van het regt tot *vereeniging*, uwen wensch naar eene verbodswet tegen de kloosters insgelijks voor altijd uitsluit.

Het is, na dit alles, werkelijk onnoodig gewag te maken van de organieke wet van den 22 April 1855, die het grondwettig regt van vereeniging regelt. Die wet laat toe, dat alle mogelijke en denkbare — »ook geestelijke" vereenigingen — dat wil zeggen kloosters — zich vestigen, zonder daarvoor eenige of iemands magtiging noodig te hebben, mits zij zich *niet* tot doel stellen *'s lands wetten te schenden, de zeden te bederven of eens anders regten te schenden.* En dat dit het oogwit der kloosters *niet* is, zal zelfs de advokaat-generaal regtsgeleerde wel toestemmen. Die wet, welke naar alle beginselen van regt en wetduiding, alle vorige wetten op dit stuk afschaft, zoo als onze Regering bij hare aanbieding openlijk en uitdrukkelijk verklaarde; — die wet, welke, volgens de verklaring dierzelfde Regering, voortaan *alléén* en *uitsluitend* de gansche stof van het vereenigingsregt beheerscht, en het wroeten in de archieven naar wat vroeger dat regt regelde, geheel overbodig maakt; — die wet, zonder meer, is de ontegensprekelijkste wederlegging van al des advokaat-generaals geschrijf, die vruchteloos ijdele pogingen doet, om aan die wet te ontsnappen.

En toch, wij behoeven ons op die wet niet eens te beroepen. Ons en iederen regtsgeleerde zal het voldoende zijn, dat geene verbindende verbodsverorderingen in Nederland tegen de kloosters bestaan. De vrijheid is regel. Zij heerscht zonder dat het voor haar een vereischte is door de wet uitdrukkelijk erkend te worden: alléén de wet, en nog slechts eene grondwettig geldige wet, kan haar beperken.

En nu bestaat er niet slechts *geene* enkele beperkende wet, en er bestaat daarentegen eene positieve wet, die aan de kloosters regt geeft om te bestaan! En dat is den advokaat-generaal regtsgeleerde nog niet genoeg! Voor iemand, die spijkers op laag water zoekt, is nooit iets genoegzaam, zoo lang 't niet op zijn vermeend voordeel uitloopt! De baron is daarin niet ongelijk aan de Napolitaansche *lazzaroni*. Geef hun wat gij wilt; schenk hun zelfs geld: zij blijven nog altijd de hand uitsteken naar eene aalmoes.

Men schrijft ons uit Parijs, 23 April:

»Sedert mijn schrijven van den 17n dezer zijn de Katholieke, departementale bladen in het Noorden herhaaldelijk teruggekomen op de verbannen Redemptoristen. Zij blijven het betreuren dat het gouvernement dergelijken maatregel tegen hen genomen heeft, en *hopen* dat het daarop door een nader besluit moge terug komen. 't Is niet zeer waarschijnlijk dat die hoop voorseerst zal vervuld worden.

»Tot nog toe kent niemand de motieven, welke tot die besluiten hebben aanleiding gegeven; zelfs zij niet, die er het slagtoffer van zijn. Alleenlijk wordt thans hier en daar verteld, dat de redenen, waarom twee kloosters gesloten en uit de andere de *vreemde* Religieuzen verjaagd zijn, van geheel *plaatselijken* aard zijn. Als ik er bijvoeg dat al de schuld er van op de kloosterlingen geworpen wordt, zult ge gemakkelijk kunnen gissen, vanwaar die geruchten afkomstig zijn. Het eenige wat zeker schijnt, en wat mij van meer dan één kant bevestigd wordt, is dat die besluiten niet op andere kloosterinrigtingen zullen worden toegepast. — Men weet hoe de Bonaparte gewoon is zijn woord gestand te doen: hoe het ten dezen opzigte is, zal alleen de tijd ons kunnen leeren.

»Ziehier iets anders, maar wat er, naar het beweren van dezen en genen, wel eenigzins meê in betrekking staat.

»Voor eenigen tijd, zooals ge weet, hebben de dagbladen gemeld, dat Z. H. Pius IX, in een eigenhandig schrijven aan den Keizer der Franschen, kennis zou hebben gegeven van een komplot dat tegen zijn leven beraamd was, en te Parijs zijne uitvoering moest hebben. In eenige hooge en meestal goed onderrigte kringen alhier wordt verder verhaald, dat een dertigtal sluipmoordenaars van verschillende oorden naar Parijs zouden komen om dat plan uit te voeren. De Keizer moest des nachts in zijn slaapvertrek overvallen en vermoord worden; en om dit doel te bereiken had men reeds eenige bedienden der Tuileriën weten om te koopen. Wat er van dit alles waar of niet waar is, kan ik niet beslissen; maar een *feit* is het dat sedert nagenoeg drie weken onderscheidene bedienden der Tuileriën hunnen ontslag gekregen hebben, en al de sloten aan de deuren der keizerlijke appartementen *veranderd zijn.*

»Hier nu, zooals overal, zijn er eenigen die soms vreemde invallen hebben; en deze beweren niet alleen dat die gebeurtenis in verband staat met de cirkulaire van den Groot-Zegelbewaarder en de maatregelen tegen sommige kloosters in het Noorden, maar houden zelfs vol, dat Lodewijk Napoleon daartoe enkel is overgegaan uit loutere erkentenis jegens Pius IX. Eenmaal — zeggen zij — had hij aan Pius IX, destijds Bisschop van Imola, zijne vrijheid, een geregeld paspoort en vijftig Romeinsche kroonen te danken. Tot hiertoe heeft hij zich daar altoos zeer dankbaar voor getoond; en Laguéronnière, die aan Pius IX heeft verweten dat hij *ondankbaar* is, zou zeker in Lodewijk Napoleon geen schijn zelfs kunnen vinden om zoo iets te beweren. Maar nu deze laatste — zeggen zij verder — aan Pius IX zijn leven zelf te danken heeft, had hij dan ook vastelijk besloten nog meerdere blijken te geven van zijne dankbaarheid jegens den edelmoedigen Pius; en ten dien einde: 1° den Paus zooveel te zekerder te *bewaken* en te *bewaren*; 2° aan de Fransche geestelijkheid, des noods door dwangmiddelen, als gevangenis en verbanning, de *geestelijke* belangen van het Pausdom te doen behartigen, zonder eenige inmenging van al wat aardsch, tijdelijk en vergankelijk is; en 3° door de gekende maatregelen, tegen eenige kloosters in twee departementen, aan alle kloosterlingen in het algemeen te leeren dat zij door *bidden, prediken en biechthooren* reeds *afbreuk* genoeg *doen aan de parochiale geestelijkheid, die daarom niet weinig tegen hen is ingenomen*; dat zij derhalve op hunne hoede behoren te zijn, en zich vooral wachten *eene leer te verkondigen, die in strijd is met de leer der Kerk van Frankrijk.* (1)

»Anderen wederom, hun getal is welligt gering, beweren eveneens, dat tusschen een en ander werkelijk een verband bestaat, doch zijn van meening — misschien wel naar aanleiding van hetgeen de afgevaardigde Keller in de kamer van het Wetgevend Ligchaam heeft beweerd — dat de cirkulaire van den minister en de maatregelen tegen sommige kloosters niets anders zijn dan eene kleine voldoening, die men, uit zucht tot zelfbehoud, den geheimen genootschappen heeft toegeworpen.

(1) Het onderstreepte is overgenomen uit den *Constitutionnel* van gisteren, die het onder andere motieven aanhaalt, waarom de meergemelde maatregelen tegen de Kapucijnen en Redemptoristen genomen zijn.

[illegible] midden van al de kronkelpaden, waarop de Fransche politiek zich in het ronde slingert, zal het moeijelijk zijn de juiste waarheid te achterhalen; ik vind het daarom voorzigtiger geen uitspraak te doen.

„Nog een enkel woord over den brief van den hertog van Aumale aan prins Napoleon. Van de 12000 exemplaren, die van Saint-Germain naar Parijs gezonden zijn, waren — zegt men — reeds 5000 verkocht, toen de policie er beslag op kwam leggen. Nog 7000 anderen waren reeds in de departementen verspreid; alzoo 12000 te zamen, een aantal, groot genoeg om den inhoud aan velen bekend te maken. Ik behoef u niet te zeggen hoe nieuwsgierig degenen waren, die de brochure niet gelezen hadden; en hoe welkom ik aan dezen en genen was aan wien ik den inhoud, omdat ik de brochure gelezen had, kon mededeelen. De brochure zelve is, meen ik, verkocht tegen 26 centiemen, en evenwel bood men dezer dagen te Parijs 40 tot 60 franken om er een in bezit te krijgen.

„Vóór een paar dagen meldde de *Moniteur* dat prins Napoleon een brief geschreven had aan den Keizer, om hem te verzoeken, de inbeslagneming in te trekken en aan de brochure de vrije cirkulatie te laten; maar dat Z. M. daarin niet bewilligd had en aan het regt zijn loop wilde laten. — De brief zelf van den prins wordt door den *Moniteur* niet medegedeeld, maar door den *Opinion Nationale*. De roode prins noemt den brief van den hertog van Aumale een *pamflet*, en een *Orleanistiesch manifest*. — *Men zegt* dat prins Napoleon gaarne zou laten antwoorden, en dat de hoog-edele en kiesche About tot dat einde was uitgekozen; maar dat er nu niet van komen zal; dat hij een ander middel ter verdediging had uitgekozen, en een *Cartel* gezonden aan den hertog van Aumale. De entrevue zou plaats hebben te Genua, en tot dat einde zou prins Jerôme Napoleon aldaar acht dagen vertoeven. Misschien zijn dat alles louter geruchten, want tot nog toe heeft hij Parijs niet verlaten.

„En welken indruk, vraagt ge misschien, maakt de brochure bij degenen, die er altans den inhoud van kennen? Te oordeelen naar hetgeen ik er van vernomen heb, geloof ik dat hij alles behalve gunstig voor prins Napoleon is. Overigens is hij iemand die bij het leger *veracht* is, die bij ieder *fatsoenlijk* mensch met een zwarte kool staat aangeteekend; en zelfs bij de lieve jeugd op den dorpen een voorwerp is van vrolijkheid, want uit al de kracht van hunne scherpe keelen bezingen zij zijne heldendaden in de Krim en in Italie. *Ne vois-je pas un brave* [illegible]."

Volgens de laatste berigten ingezonden door den Staatsraad, kommissaris des Konings in Gelderland, liet de gezondheidstoestand der overstroomden in de gemeenten Ammerzoden en Driel nog al te wenschen over. Het typheus ziekte[illegible] was daar niet verminderd en het getal der lijders toegenomen. De sterfte is, in verhouding tot het aantal zieken, gering. De geneesheeren zijn door de gemeentebesturen in staat gesteld, om in alles te voorzien, wat tot verpleging der zieken en tot versterking der herstellenden noodig is. Te Driel wordt de school ingerigt voor de zieken en dagelijks nog voor 400 personen middageten gekookt. Te Hedel is de gezondheidstoestand aanmerkelijk verbeterd. Zoo ook onder de kinderen te Bommel. Van alle andere gemeenten zijn de berigten gunstig. De verpleegden te Bommel zijn, behalve eenige zieken, naar hunne woonplaatsen teruggekeerd. Die te Tiel en te Nijmegen zullen dit ook eerstdaags doen. (*St. Ct.*)

Men verneemt uit Maastricht dat aldaar jl. Zondag eene groote oploop van volk heeft plaats gehad ter oorzake eener aangekondigde bijbellezing in de voormalige synagoge, door een kolporteur uit Roermond. Naauwelijks was de spreker begonnen, of men had hem hierin door een oorverdoovend geschreeuw verhinderd; met de zitting van een stoel een lamp omvergeworpen en verscheidene glazen ingeslagen, zoodat de policie genoodzaakt was de zaal te doen ontruimen. Eene tweede vergadering bragt weder eene groote menigte op de been, doch liep zonder stoornis af, omdat de zaal door gewapende magt bezet was. Een werkman, dien men voor een bijbelverspreider zou hebben aangezien, moet deerlijk mishandeld zijn.

Bij den minister van Binnenlandsche Zaken is, ten behoeve der noodlijdenden door den watersnood, ontvangen: *f* 100.

Z. M. heeft pensioen verleend aan den minister van Staat mr. J. S. Lotsy, als afgetreden minister van Marine, ten bedrage van *f* 4000 's jaars.

[illegible]graaf meldt heden het volgende:

LONDEN, 26 April. Lord Palmerston heeft gisteren in het Lagerhuis, in antwoord op eene interpellatie van den Heer Cecil, geantwoord, dat de Pruissische ambtenaren zich te Keulen jegens kapitein Macdonald hebben gedragen op eene wijze, welke ofschoon binnen de grenzen der wet, niettemin zoodanig was, dat zij de vriendschappelijke betrekkingen tusschen Pruissen en Engeland had kunnen storen. Hij begrijpt de houding van het Pruissische ministerie niet. In gelijk geval zou de Engelsche Regering onmiddellijk verontschuldigingen hebben aangeboden.

WEENEN, 27 April. In geheel Gallicië hebben de verkiezingen van leden voor den rijksdag plaats gehad.

Een telegram uit Verona heeft berigt aangebragt van woelingen en zamenscholingen van Venetiaansche uitgewekenen, welke te Milaan zijn voorgevallen.

BERLIJN, 27 April. Berigten uit Petersburg melden dat de Keizer aan 57 generaals ontslag heeft verleend. Aan prins Peter Dmitriwisch Gortschakoff II, lid van den rijksraad en broeder van den stedehouder van Polen, is verlof voor een jaar verleend.

TURIJN, 26 April. De Kamer heeft de wet aangenomen, waarbij de dienst der mobile nationale gardes drie maanden wordt verlengd, alsmede de postovereenkomst met Frankrijk.

De *Italia* deelt bijzonderheden mede omtrent de verzoening tusschen Garibaldi en Cialdini. De markies Trecchi, adjudant van Garibaldi, heeft het initiatief genomen bij den generaal en graaf Cavour. Garibaldi en Cavour zijn een uur zonder getuigen met elkander in gesprek gebleven en zijn daarna volkomen voldaan gescheiden. De konferentie had des avonds ten 7 ure plaats in het koninklijk paleis. Later werd Garibaldi bij Pallavicini ontboden, waar Cialdini hem wachtte. Zij wierpen zich in elkanders armen.

TURIJN, 27 April. De *Opinione* meldt dat de Grieksche gezant heeft verklaard dat Griekenland gaarne met het koningrijk Italië de vriendschappelijke betrekkingen zal blijven onderhouden, waarin het met het koninkrijk Sardinië verkeerde.

De vereenigde vorstendommen Moldavië en Wallachije en de Bey van Tunis hebben het koningrijk Italië erkend.

— Uit Napels wordt, dd. 26 April, gemeld: De voor gisteren avond aangekondigde manifestatiën ter eere van Garibaldi zijn achterwege gebleven, ten gevolge van de tot stand gekomen verzoening te Turijn, welke indruk heeft gemaakt. Het kommando-generaal over de nationale garde in de Napolitaansche provinciën is opgeheven. D'Afflitto is tot gouverneur der provincie Napels benoemd.

BUITENLANDSCHE BERIGTEN.

FRANKRIJK.

PARIJS, 25 April. De *Patrie* behelst de tijding dat in al de steden van Lithauwen diensten voor de rust der zielen van de, den 8 dezer te Warschau gevallen, offers gedaan worden. Te Wilna heeft een indrukwekkende plegtigheid plaats gehad, die door een ontzaggelijke menigte werd bijgewoond.

— Een korrespondent zegt uit goede bron te weten, dat de brochure van den hertog van Aumale zulk een indruk op het leger heeft gemaakt, dat de minister van Oorlog aan den Keizer zou hebben verklaard, dat er niet meer aan te denken was prins Napoleon het bevel over een divizie te geven, daar geen der generaals onder hem zou willen dienen.

— Een brief uit Marseille meldt, dat een der kommissarissen van policie in een der voornaamste sociëteiten dier stad de brochure van den hertog van Aumale van de leestafel genomen en er beslag op gelegd had. De voorstelling der opera Karel VI, welke men weder wilde opvoeren, was op hoog bevel verboden.

— Nabij Lorient doet men proeven met een nieuw kanon van gegoten staal dat, zoo men zegt, 12000 el ver draagt. Op 3000 el zouden de daarmede geschoten kogels een ijzeren schild van 12 duim doorboren, zoodat het stelsel der gepantserde schepen een geheele verandering zou moeten ondergaan. Hiertoe schijnt men ook te willen overgaan daar het op stapel liggend fregat *Invincible* tot proefneming met nieuwe pantsers, welke de Keizer zou hebben uitgevonden, moet voorzien worden. Dat stelsel zou de schepen geheel onkwetsbaar maken. Ook zijn proeven genomen met een hollen kogel, die niet minder dan 45 kilo weegt, en in een zaamgedrongen menigte vallende een honderdtal personen zou kunnen dooden of kwetsen.

— De heer Coulman, vice-president der aanmoedigingsmaatschappij voor het lager onderwijs der Protestanten in Frankrijk, heeft een brief aan den heer Guizot uitgegeven, waarin hij tracht te bewijzen dat de Protestanten, in plaats van de beproevingen, welke het pausdom ondergaat, te betreuren, zoo als de heer Guizot zegt, zij zich er over moeten verblijden.

— Men spreekt van de zwangerschap der Koningin van Napels.

— Er is bij Dentu eene brochure tegen den hertog van Aumale verschenen, getiteld: „Geschiedenis der regering van Lodewijk Filips." Zij maakt een vergelijk tusschen de Julij-regering en het tweede keizerrijk, en zegt aan het slot dat, evenmin als onder Lodewijk XIV een kanonschot in Europa gedaan kon worden, in onze dagen zonder den wil van Napoleon III in de geheele wereld geen kanon gelost kan worden.

ENGELAND.

LONDEN, 25 April. Uit Malta wordt gemeld, dat er de krijgstoerustingen onafgebroken worden voortgezet. De oude kanonnen zijn door andere van nieuw model vervangen. Het garnizoen is ongeveer 8000 man sterk. Uit Engeland wordt er een schip verwacht ter vervanging van de *Malborough* die zijn machiene moet doen herstellen. Slechts een fregat en twee kanonneerbooten liggen op dit oogenblik in de haven, zeven schepen en twee fregatten zijn van de daar gelegen hebbende vloot naar de kusten van Syrië gestevend, een schip is naar Gibraltar vertrokken en vijf liggen te Korfu.

DUITSCHLAND.

WEENEN, 24 April. Het gebouw voor den Rijksraad is voltooid en beantwoordt geheel aan de verwachting. De zaal is prachtig gedekoreerd. De wanden zijn met rood fluweel bekleed, de zoldering met vergulde ornamenten op een witten grond versierd. De hofloge is even rijk als elegant. De galerijen van het publiek bevatten 300 zitplaatsen. Achter het gebouw bevinden zich kamers voor de drukpersen der stenografische berigten.

— Luidens berigten uit Petersburg heeft de Keizer, ten gevolge van het manifest ter vrijmaking der boeren, niet minder dan 724 lofdichten ontvangen. Van elders wordt daarentegen berigt dat in verschillende provinciën oproerigheden onder de boeren hebben plaats gegrepen. Zoo leest men o. a. in eene korrespondentie, dat omstreeks zes uren van de hoofdstad in een fabriek aan een generaal toebehoorende, die zijne lijfeigenen liefdevol behandelde, dezen terstond na de afkondiging van het manifest weigerden te werken. De generaal had hen, alsmede de werklieden eener tweede fabriek, bijeen doen komen en daarop eene krachtige toespraak tot hen gehouden. Het gevolg hiervan was dat nu ook de arbeiders der tweede fabriek hun werk staakten. Men riep de hulp der militaire magt in en tegelijk met deze verscheen vorst Galitzin, vleugeladjudant en gevolmagtigde des Keizers, die insgelijks eene toespraak tot de werklieden hield, waarvan zij echter bitter weinig verstonden, eensdeels omdat zijne woorden hun begrip te boven gingen en ten anderen, dewijl zij slechts een eigen dialekt spreken en verstaan. Na hem sprak ook nog een burgerlijk ambtenaar en te gelijk haalden de soldaten de laadstokken uit de geweerloopen. Dit laatste had het beste geholpen. De boeren met het eene oog op den spreker, met het andere op de dreigende laadstokken gerigt, meenden dat men onverwijld tot de exekutie zou overgaan, en verklaarden demoedig, dat zij hunne werkzaamheden weder zouden hervatten. Eene andere zaak van dien aard aan de grenzen van Finland was minder goed afgeloopen. De boeren hadden hardnekkig blijven weigeren hun werk te hervatten. Men had acht raddraaijers in hechtenis genomen en naar St. Petersburg gevoerd.

— Uit Odessa wordt geschreven dat daar een maatschappij is opgerigt om voor de lijfeigenen, die zullen worden vrijgemaakt, de door hen bebouwde landen te koopen, wijl zonder het bezit daarvan hun vrijheid niet onafhankelijk kan zijn, en zij in zeker opzigt in dat geval hun vorigen toestand zouden betreuren.

BERLIJN, 24 April. De heer Jörg, hoofdredakteur der *hist. pol. Blätter*, die te Munchen uitkomen, heeft onlangs een werk over den toestand van het Protestantismus in Duitschland uitgegeven. Uit het eerste deel blijkt, dat in Duitschland thans een verwoede strijd tusschen de volgelingen van Kalvijn en die van Luther gevoerd wordt, zoodat ten gevolge daarvan overal de kreet opgaat: naar Rome, naar Rome! In het tweede deel bewijst de schrijver, hoe de massa in beide kerken meer en meer zich van het godsdienstig leven vervreemdt, 'tgeen door bepaalde cijfers in het werk wordt bewezen, namelijk: In Oost-Pruissen is het cijfer der kommunikanten in twintig jaren met een derde verminderd. In 1750 was het getal der kommunikanten te Breslau in de Protestantsche Magdalenakerk 40,000; tegenwoordig is het 5000, ondanks de vermeerdering der bevolking. In 1854 waren in die stad op de 77000 Protestantsche inwoners 22000 kommunikanten.

Te Neurenberg was de toestand bijna dezelfde van 1630—1790. In 1630 telde men op de 45000 protestanten 43509, in 1850 slechts op 46000, 31000 kommunikanten.

Wat den doop betreft, men veronachtzaamt dien niet minder. Te Bremen gaat dit verzuim zóó ver dat somwijlen de policie is moeten tusschen beide komen om ambtshalve te doen doopen. Te Berlijn zijn er gewoonlijk van de 2353 begrafenissen slechts 50, waarbij een geestelijke tegenwoordig is.

Meer en meer verminderen de theologische studiën; zelfs de zonen der predikanten, die vroeger het grootste gedeelte der studenten in de godgeleerdheid uitmaakten, willen dat ambt niet meer, maar worden meestal door hun ouders tot lands ambtenaren opgeleid. Dit wordt in genoemd werk ook door cijfers gestaafd.

Daarentegen is het getal der kath. theologanten vermeerderd. In Westfalen telt men o. a. 127 Katholieke theologanten en 8 Protestantsche; te Breslau 229 Katholieke en 38 Protestantsche. In geheel Pruissen telde men in 1853 946 Katholieke en 64 Protestantsche theologanten; een verhouding van 3 tegen 2.

ITALIE.

TURIJN, 23 April. Een korrespondentie uit Napels meldt dat voor weinige dagen een ergerlijk schandaal in het ministerie van financiën heeft plaats gehad. Een groote menigte sollicitanten had, na eenige uren te vergeefs te hebben gewacht, de deur der audiëntie-zaal onder een vreeselijk geschreeuw met geweld opengebroken. De generaal-sekretaris Sacchi was uit zijn kabinet door een achterdeur ontvlugt, en de teleurgestelde sollicitanten hadden daarop de glazen verbrijzeld.

Dezelfde korrespondent zegt verder dat de berigten, als zouden vele priesters aan de laatste zamenzweering deelgenomen hebben, verzonnen en alleen door de dagbladen verspreid zijn om hen gehaat te maken. Men heeft, naar hij zegt, van dit voorwendsel gebruik gemaakt om talrijke huiszoekingen te doen, bij welke gelegenheden men zich meer zou hebben toegeëigend dan verdachte goederen. Dit moet vooral het geval geweest zijn met de kloosters; men had daarbij allerlei valsche berigten uitgestrooid om deze wederregtelijke handelwijze als een policie-maatregel te doen voorkomen.

Zoo hebben o. a. de bladen berigt dat in een klooster bij de Riviera de Chiaga duizende geweren gevonden zijn, terwijl ooggetuigen verklaren dat men daar niets heeft ontdekt wat eenige verdenking kon geven. Wat het hoofd dier zamenzwering, Cajaniello betreft, van dezen verhaalde men het volgende: Voor eenige dagen hield eene schitterende ekwipaadje voor zijne gevangenis stil, en weinige oogenblikken later kwam bij hem de Fransche konsul, zeggende zich gelukkig te achten Cajaniello zijne vrijheid te kunnen aankondigen, terwijl hij zijn rijtuig ter beschikking van den gevangene stelde. Cajaniello zou daarop geantwoord hebben, dat hij wederregtelijk van zijne vrijheid beroofd was, zonder zich van eenige schuld bewust te zijn, en hij daarom verlangde door de regtbank te worden veroordeeld of vrijgesproken; vóór dien tijd zou hij de gevangenis niet vrijwillig verlaten.

STADSNIEUWS.

BURGERLIJKE STAND.

AMSTERDAM, 27 April.

ONDERTROUWD (25 April): J. F. W. Kleber met G. J. van Walsem. - B. L. de Balbe met G. C. Bosch. - A. van Dijk met A. J. Prins.

GETROUWD (25 April): C. H. van der Veen, van Zwolle, met B. Schut. - P. D. E van ort met F. H in der Maur. - C. Wittebroodt met A. C. Hemmers. - J. G. Hardes met C. A. Wagenaar.

OVERLEDEN (23 April): H. ter Poorten; 47 j.

Wisselkoers.

2/m.	Parijs	*f* 55¾	2/m.	Livorno	*f* 45¾
Zigt	〃	56½	2/m.	Napels	〃 76¾
2/m.	Bordeaux	〃 55½	3/m.	Petersburg	〃 164
½/m.	〃	〃 56	6/w.	Weenen	〃 76¾
3/m.	Madrid	〃 237	〃	Augsburg	〃 99½
〃	Cadix	〃 238	〃	Frankfort	〃 100
〃	Sevilië	〃 234	2/m.	Hamburg	〃 35⅛
〃	Bilbao	〃 235	Zigt	〃	〃 35⅜
〃	Lissabon	〃 41¼	2/m.	Londen	〃 11.70
〃	Porto	〃 41½	Zigt	〃	〃 11.82½
3/m.	Genua	〃 46		Rotterdam	〃 ⅛

BUITENLANDSCHE BEURZEN.

ANTWERPEN, 26 April. België 2½ pc. 56¾ p. 4½ pc. 99¾ g. Metal. 41⅞; Nation. 50½ p. Spanje 1¾ pc. 41; 3 pc. 47½ g.

PARIJS, 26 April. 3 pc. Rente 68.65; 4½ pc. id. 95.80, Fr.-Oost. Spoorw. 483.—; Credit mobilier 680.—; 3 pc. Spanje 47⅝; 1¾ pc. id. 41⅛; Russ. Spoorweg —; Romeinsche Leening —.

MADRID, 25 April. 3 pc. Spanje 49.10, 1¾ pc. id. 42.70.

LONDEN, 26 April. Cons. 91¾; 3 pc. Mexiko —; 4½ pc. Peru —; 3 pc. id. —; 4½ pc. doll. bonds —. 3 pc. Grenada —; id. uitgestelde —. 3 pc. Venezuela —, 1 pc. id. —, 3 pc. Port. —; 3 pc. Spanje 49⅞; 1¾ pc. id. 41¾, Cert. Coup. —; Amortisable —; 4½ pc. Russen 91½; 5 pc. id. —; 2½ pc. Holland 64⅜; Amortis. —; Illinois Shares —; id. C. B. 7 pc. Oblig. —; 5 pc. Sardinie —; Ecuador —, 5 pc. Grieken —.

WEENEN, 26 April. 5 pc. Metaliek 65.70; Dito Nationale 76.60; Bank-Aktiën 727; Noord-Baan-akt. 205; Credit Anstalt 164, Oost.-Fr. Spoorweg 282; Nieuwe Lombard. 188.

BERLIJN, 26 April. 5 pc. Metaliek 42¾, Dito Nationale 50⅞, Stiegl. 5de serie 86⅝; Dito 6de id. 98½; 5 pc. Eng. Russen 101, 3 pc. Nieuwe dito 59⅞; 4½ pc. Pruissen 101⅞.

HAMBURG, 26 April. 3 pc. Rusland 57¼, 3 pc. Spanje 44¼, 1¾ pc. id. 39¼, Vereinsb. 100⅞; Noord-Duits. bank 87¼.

FRANKFORT, 26 April. 5 pc. Metalliek 41¼ Nation. 49⅜, 3 pc. Spanje 47, 1¾ pc. id. 41⅝.

PRIJS-COURANT DER EFFEKTEN.

			26 APRIL 4½ u.		geol.
Amsterdam, Thesaurie.	5	pCt.	101½	à 101⅝	
Nederl. Bank	4	〃	175½		
Nederl., Werkel. Schuld	2½	〃	62⅞	62 15/16	
Dito Dito	3	〃	75⅛		
Dito Dito	4	〃	97⅞	97¾	97¾
Oost-Indische Leening	4	〃	96		
Amortisatie-Syndikaat	3½	〃	93½		
Handelmaats. op rescontre.		〃	133¼		
Dito à kontant	4½	〃			
Dito Leening 1858	4	〃			
Aand. Holl. Spoorweg.					
Leening idem	4½	〃			
Rijn idem	4½	〃			
Dito 2de Leening	4½	〃			
België, Cert. Adm. Belg. Bk.	2½	〃			
Dito bij *Rothschild*	2½	〃	53	53⅛	53⅛
Frankrijk, Certifikaten	3	〃			
Spanje, Obligatiën	1¾	〃	41 11/16	41¾	41¾
Dito	3	〃	49⅛		
Dito Binnenlandsch	3	〃	47 7/16	47½	
Amortisable-Schuld.					
Bewijzen Coupons.			5½		
Portugal, Obligatiën	3	〃	45⅞	45 15/16	45⅞
Dito 1856/1859	3	〃	45⅜		
Dito Uitgestelde.					
Rusland, Obl. bij *Hope* & Cº.	5	〃	101⅜		
Dito dito 1828/29	5	〃	100⅞	101	01
Certif. dito 1831/33	5	〃			
Dito dito 1840	4	〃			
Dito Orig. 2e, 3e en 4e Leen.	4	〃			
Dito dito 5e 〃	4	〃			
Dito 5de Serie	5	〃	81⅝		
Dito 1855, 6de Serie	5	〃	93⅛	93¼	93¼
Dito Adm. te Hamburg	5	〃			
Dito te Londen	5	〃			
Dito dito	4½	〃	89¼		
Dito dito	3	〃	59⅝		
Inschrijv. in Assign.	6	〃			
Certifikaten van dito	6	〃	55		
Spoorweg-Aktiën	5	〃	181	181½	181
Hypotheek	4½	〃			
Polen, Aandeelen 1835 fl. 500		*f*	160½		
Obligatiën	4	pCt.			
Pruissen, Obligatiën	4½	〃			
Dito 1859	5	〃			
Aandeelen 1854	3½	〃	209½		
Oostenrijk, Obl. bij *Goll* & Cº.	5	〃	47½		
Dito dito	4	〃			
Dito Metalliek	5	〃	40	40⅛	40
Dito dito	2½	〃	21 7/16	21½	
Dito Rente Amst.	5	〃	64½	65	64½
Dito Nationale 1854	5	〃	47 15/16	48⅛	47 15/16
Weener Bank-Aktiën					
Dito Aand. fl 250, 1839		〃			
Dito dito 〃 250, 1854	4	pCt.	170		
En Oost. Spw. Obl. bij *Hope* & C.					
Hongar. Spoorw. Aandeelen					
Napels, Cert. bij *Lamb* & B.	5	〃			
Dito bij *Rothschild*	5	〃			
Denemarken, Oblig. te Londen	5	〃			
Dito	3	〃			
Braz. Geldl. 1824 van £ 100	5	〃			
Dito 1839 〃 £ 100	5	〃			
Dito 1843 〃 £ 100	5	〃			
Dito, 1852	4½	〃			
Dito 1858	4½	〃			
Sardinië	5	〃			
Peru, Geldleening 1854	4½	〃			
Dito Fransche.	4½	〃			
Ecuador, Oblig. 1855	1	〃	11⅞		
Venezuela, Obligatien	3	〃			
Dito	1½	〃			
Grenada, Obligatien	4¼	〃	14		
Dito Uitgestelde.					
Mexiko, Obligatien	3	〃	22⅝	22¾	22¾
Nrd-Amer. Ph. *Hope* & Cº Lr. A.		*f*			
Dito dito 〃 B.		〃			
Dito bij *Rothschild*	6	pCt.			
Illinois Spoorweg-Aandeelen.					
Dito Oblig. Constr. Bons.	7	〃	93⅛		
Galvest. Spoorweg Oblig.	8	〃		33	stellen.
Louisiana	5	〃	93¾		
Griekenland, Obl. geldl. 1825	5	〃	7 11/16	7¾	

Loten 1860 333, Braz. 1860 —, 4½ pCt. Russen 1860 89, 3 pCt. Amst. —, Rijnschaers 155, Entrep. 102¼.

Bij meerderen handel waren Oostenrijksche fondsen eenigzins vaster. Overigens leverde de markt niets merkwaardigs op

Koers van het Geld: Beleening 3 pCt, Prolongatie 2½ pCt., Diskonto 3 pCt.

VOORLOOPIG BERIGT DER BEURS van 27 April tot 3½ ure.

Nederl. Werkel. Schuld à 2½ pc. 63, Aand. Handel-Maatsch. —, Spanje, Binnenl. 3 pc. —, Rusl., Obl. bij Hope en Cº. 5 pc. 101⅜, Cert. bij Stieglitz 1855, 6de serie 93⅛. Oostenrijk, Met. 5 pc. 40¼, dito 2½ pc. 21½, dito Rente Amst. 5 pc. 64½, dito Nationale 1854 5 pc 48¼.

NIEUWSTIJDINGEN, BETREFFENDE INTRESTBETALINGEN, UITLOTINGEN, GELDLEENINGEN, ENZ.

De heeren Hope en Cº., Ketwich en Voombergh en wed. W. Borski hebben bekend gemaakt, dat de coupons, verschenen 1/13 Jan. 1861, van 6 pCts. Russische Certifikaten hunner administratie, van heden af zullen worden betaald ten kantore van de Associatie-Cassa, te weten: de coupons groot Rs. 30 in Bank-Assignatiën, met *f* 14.70, idem groot Rs. 15 in Zilver, met *f* 25.73.

HANDELSBERIGTEN.

GRAANMARKT.

AMSTERDAM, 26 April.

Tarwe in een doen: 126 ℔ b. Poolsche *f* 385; 129 ℔ dito *f* 410; 135 ℔ Rostocker *f* 460.

Rogge prijshoudend met redelijken handel: 117, 120 ℔ n. Petersburger *f* 196, 202; 115 ℔ dito *f* 192; 120 ℔ Galatz *f* 213; 122 ℔ Archangel *f* 214; op levering in Mei *f* 192.

Garst, Haver en Boekweit zonder handel.

Op 9 vaten Olie te leveren in April ek. 71, Sept. en Okt. 72; Nov. 72½ &. *Raapolie* op 6/w. *f* 40¼; Vliegend *f* 39¼; in Mei ek. *f* 38¾ a 9¼; Sept. *f* 39¾, 40¼ a ½; Okt. *f* 40, *f* 40½ a ¾; Nov. *f* 40¼, ¾ a 41; Dec. *f* 40½, 41 a ¼. *Lijnolie* op 6/w. *f* 31¼; Vliegend *f* 30; in Mei ek. *f* 30; Sept., Okt., Nov. en Dec. *f* 31½. *Hennepolie* op 6/w. *f* 39¼; Vliegend *f* 38.

SCHIEDAM, 26 April. Rogge. Verkocht: 146/2 ℔ Pernau *f* 227 6/w.; 146/2 ℔ Archangel *f* 210 6/w. — Gerst: 127/2 ℔ Liban *f* 192, 194 6/w. — Moutwijn *f* 13.—; Jenever *f* 18.50; Amst. Proef *f* 19.75 per Ned. vat zonder fust, zonder de belasting. Spoeling *f* 1.50 per ketel.

MIDDELBURG, 25 April. De aanvoer uit onze naburige eilanden was onbeduidend, hoogbenoodigden alleen kochten om zich voor de konsumptie te voorzien, en moesten voor de beste Tarwe vorige weekprijs voluit betalen — De beste Rogge bragt *f* 7.30 do. — Garst: zoo Winter als Zomer bleef in een doen. — Naar Erwten of Boonen was bijna geen vraag, enkele monsters zijn aan vorige weekprijs-notering gekocht. — Raapolie *f* 40½; Patentolie *f* 42¾; Lijnolie *f* 34¼ per vat op 6 weken, op kontant *f* 1,— per vat lager. — Raapkoeken *f* 84 per 1040 stuks. Lijnkoeken *f* 13 per 104 st.

SCHEEPSTIJDINGEN.

BINNENGEKOMEN:

TEXEL, 26 April. Van Dale, Wilhelmina, Batavia.
HELVOET, 26 April. Frantzen, de Zwerver, v. Padang, en van Aalborg, Henderika, v. Batavia.

RIVIER-VAART.

AMSTERDAM, 27 April, in lading naar:

Mainz.	G. J. Andres, Maintz Nº. 1.
Urdingen.	L. Penning. Willem III.
Dusseldorp en Duisburg.	A. Brinkman, Niederrhein Nº 8.
Wezel.	B. H. Henke, Goede Gunst.
Coblenz.	P. M. Noll, Cicero.
Keulen.	H. J. Wilson, Cöln Nº 12.
Keulen.	P. Urmetzer, O'Connell.
Mannheim.	H. C. de Haas, Minerva.
Frankfort en Bieberich.	J. Schipp, Frankfort Nº 2.
Dusseldorp.	D. van de Schans, Rhein.

Advertentiën.

(4120) Heden overleed na een kortstondig doch geduldig lijden, na voorzien te zijn van de laatste H. Sacramenten, mijne hartelijk geliefde Echtgenoote ANNA MARIA FREDRIKS in den jeugdigen leeftijd van ruim 26 jaren. M. H. PRINZEN.

GEMERT, den 24 April 1861.

Eenige Kennisgeving.

(4108) Op een Kostschool in *Noord-Braband* vraagt men tegen een goed salaris, een **SECONDANT** bekwaam om onderrigt te geven in de **Fransche** en **Engelsche** taal. Brieven *franco* onder letter B bij den Heer P. N. VERHOEVEN, Boekhandelaar te *'s Bosch*.

Men vraagt een fatsoenlijk burger **JONGELING** van de R. C. godsdienst 15 à 16 jaren oud, braaf en eerlijk van gedrag; om zich tegen Kost, Inwoning en Salaris, bezig te houden met het **Teekenen** van **Borduurpatronen**. Adres *franco* onder Letter R N bij den Boekhandelaar G. D. BOM, Damrak H 117. (4115)

ZIJDE DAMES PALITOTS.

In deze een aanzienlijk asortiment ontvangen, verder voorradig voor dit Saisoen, fiks asortiment **Zijde Mantels, Mantilles** en **Zomer Mantels**.

J. C. NOOTEBOOM DELGORGE

(4114) *Heerengracht bij de Heisteeg* KK 118.

Iemand van de R. C. godsdienst biedt zich aan als **PALFRENIER** en om tevens Huiswerk te verrigten; nadere informatiën te bekomen per *franco* brieven onder letter J M bij den Boekhandelaar C. L. VAN LANGENHUYSEN. (4117)

Tegen betaling van Kostgeld

wordt gevraagd bij deftige R. C. lieden hier ter stede Kost, Inwoning en Huisselijk verkeer voor een ouderloos Meisje uit de fatsoenlijken stand, 23 jaren oud. Die hierop reflecteeren worden verzocht zich ten spoedigste te vervoegen met *franco* brieven letters L. C., waarin vermelding van naam, stand en woonplaats, bij den Boekhandelaar C. L. VAN LANGENHUYSEN, Singel hoek Beulingstraat te Amsterdam.

(4122) Goedkoop te Huur om dadelijk te aanvaarden een welgelegen **Zomer- en Winterverblijf**, bestaande uit twee Beneden- en vier Bovenkamers, Tuin en verdere gemakken, gelegen in een der schoonste dorpen van *Gelderland*, aan eenen drukken hoofd, en digt bij de R. K. Kerk. Brieven *franco* aan het bureau dezer Courant onder letter Z G.

FIJNE NIZZA OLIJF-OLIE,

blank, zoet en zonder reuk, de zoogenaamde MAAGDEN-OLIE, die zonder persing gewonnen wordt. De NIZZA-OLIE wordt door de kenners ver boven die van GENUA gesteld en voor beter gehouden dan de PROVENCE-OLIE.

Prijs 90 Cents per flesch.

Japansche SOYA in zwarte Kruikjes, Engelsche PICKLES, fijne TAFEL-AZIJN, Engelsche, Fransche en Dusseldorpsche MOSTERD, kleine ZOUTBROODJES.

Delicieus lekkere

GEMBER,

originele pakking,

KORT EN MALSCH.

Echte PATE PECTORALE van REGNAULD.

Echte PATE NAFE D'ARABIE van LANGRENIER.

Echte Engelsche PEPERMUNT- GEMBERSCHIJFJES.

Engelsche geprepareerde PEPERMUNT-OLIE, 30 à 40 druppels op Suiker, bij aanvallen van krampen en buikloop genomen, werken zeer gunstig en is zulks vooral aan te bevelen, waar niet dadelijk geneeskundige hulp bij de hand is. 40 Cts. het Fleschje.

Op veelvuldig verzoek hebben wij de **Kleefsche Kruidenmorselletjes** tot versterking van de maag ontboden. Zij zijn in sierlijke Doosjes verpakt en kosten 90 Cents het Doosje.

Verkoophuis. (4123)

DE PILLEN EN ZALF VAN HOLLOWAY,

werken gemeenschappelijk en in volkomen overeenstemming op de in- en uitwendige kwalen van het menschdom. De eerste zijn even groot beloedmiddel, tegen alle ziekten als de laatste een onvergelijkelijk geneesmiddel is voor uitslag en alle soorten van huidziekten.

Door het vermeerderd debiet zijn de prijzen als volgt: Doosjes *Pillen* à *f* 0.80, *f* 1.85, *f* 3.00, *f* 6.75, *f* 13.85, *f* 22.95.

Potjes *Zalf* à *f* 0.80, *f* 1.85, *f* 3.00, *f* 7.05, *f* 13.85, *f* 22.95.

Zijn op franco aanvragen à contant te bekomen bij de Heeren ADAMA, Apothekers, Utrechtschestraat, Y N° 311 te Amsterdam; bij L. N° 78, als Depôthouders te *Amsterdam*; bij L. J. GROOTENDORST, depôthouder te *Utrecht*; G. VERHAART, depôthouder te *Prinsland* en bij HERMAN HAAIMAN, hoofd-depôthouder te *'s Bosch*, alsmede ten *Londen*, Strand 244 *Holloway's Etablissement*. (3917)

(4101) Bij LUTKIE & CRANENBURG te 's Hertogenbosch komt heden van de pers en is *op aanvrage* onmiddelijk verkrijgbaar:

A. DE BUSSI

NIEUWE MAAND VAN MARIA,

Vierde uitgave 528 Pagina's.

Prijs ingenaaid . . . . *f* 0.35

" gebonden in leder . . . . . . " 0.55

(4116) Ter Boekhandel van B. LENFRING, Haarlemmerdijk in *den Olijfberg* te Amsterdam, is verschenen:

DE TWEEDE DRUK DER

LIJKREDE

OP

Mgr. C. BROERE,

DOOR

J. W. VAN OORTE,

R. K. Priester en Leeraar in het Seminarie te Hageveld.

Prijs 35 Ct.

Mede verkrijgbaar gesteld bij den Heer [illegible] MULLER te Amsterdam en zijne Correspondenten.

Bij den ondergeteekende wordt heden uitgegeven en is bij alle Boekhandelaren des Rijks, op *franco* aanvrage verkrijgbaar:

Het Nieuwe Testament onzes Heeren Jesus Christus. Vertaald met ophelderende aanteekeningen door Mr S. P. LIPMAN. Deel II. Bevattende de EPISTEL VAN DEN H. APOSTEL PAULUS AAN DE ROMEINEN, voorafgegaan door eene Voorrede en eene *Algemeene Inleiding tot de* PAULINISCHE *Epistelen.* Met Goedkeuring van Z. Doorl. Hoogw. den Aartsbisschop van Utrecht. Groot 8° bl. 194 en LXXX. Prijs in net linnen band. . . . . *f* 1.00

en zal binnen weinige dagen verschijnen:

De *Tweede* Uitgave van **Het Nieuwe Testament onzes Heeren Jesus Christus.** Vertaald met ophelderende aanteekeningen door Mr S. P. LIPMAN. Deel I. Bevattende ALLE DE HISTORISCHE SCHRIFTEN. Met Goedkeuring van Z. Doorl. Hoogw. den Aartsbisschop van Utrecht. Groot 8° bl. 786 en LXXXIV. Prijs in net linnen band. . . . . . . *f* 3.00

De Vertaler, voor wiens rekening deze uitgave geschiedt, willende door onkostbaarheid deze Schriftvertaling binnen het bereik van allen brengen, heeft tot dat einde vorenstaande prijsbepaling vastgesteld.

De *eerste* Druk, in December 1859 verschenen, was lang vóór het einde van Januarij 1860 uitverkocht, en alzoo niet meer verkrijgbaar. Sinds dien tijd werd de algemeen gevoelde behoefte aan eenen HERDRUK bij den Vertaler van alle zijden aangedrongen; die echter zijnerzijds niet dan ongaarne daartoe zijne inwilliging gaf, zoolang hij niet het Tweede Deel, bevattende *alle de overige Schriften van het Nieuwe Testament*, zoude hebben voltooid.

Hij heeft echter eindelijk zijnen eigen wensch aan den wensch van zoo velen moeten ten offer brengen, edoch gewild, dat deze *tweede Uitgave* niet dan *gelijktijdig* zoude plaats hebben met de verschijning van een *hoogst belangrijk* gedeelte van het Tweede Deel.

Dit alsnu gebeurende door de uitgave van de EPISTEL AAN DE ROMEINEN, volgt hierop onmiddellijk de verkrijgbaarstelling van de nieuwe uitgave des Eersten Deels, waarvan de Druk alreeds voltooid is.

De Vertaler hoopt (onder denzelfden Goddelijken bijstand, welke hij nederig en met de innigste denkbaarheid erkent in de ruimste mate te hebben ondervonden), in 1862 *alle de overige Schriften des Nieuwen Verbonds* te kunnen voltooijen. *In geen geval zal er vóór dien tijd eenige nieuwe Druk verschijnen.*

Daarom heeft hij gemeend, door dit berigt allen in staat te stellen, zich thans dezelfde teleurstelling te besparen, welke velen na den onverwacht spoedigen uitverkoop van het Eerste Deel hebben ondervonden.

's Bosch, P. N. VERHOEVEN,

23 April 1861. *Drukker en Boekhandelaar van*

(4099) *Z. H. Paus Pius IX.*

DE CALVARIEBERG.

BOEKHANDEL EN BINDERIJ.

De Ondergeteekende berigt door deze zijne geëerde Begunstigers, dat hij op heden zijne Affaire van de Noordermarkt verplaats heeft naar de Haarlemmerdijk tusschen de Heerenmarkt en Binnen-Brouwerstraat TT 426, en aldaar ruim voorzien is van alle soorten van **R. C. Lees- en Gebedenboeken, Rozenkransen, Dentelles** enz. **Kantoor-, School- en Schrijfbehoeften**; belast zich met het leveren van alle soorten van Drukwerk en plaatsing van Advertentiën in alle Couranten, abbonnementen op alle Tijdschriften enz. enz. Belovende door een prompte en civiele bediening zich het vertrouwen zijner geëerde begunstigers meer en meer waardig te maken.

(4121) J. L. WEENINK.

(4124) Bij den Boekhandelaar J. B. V. HUVER, N. Leliestraat 182 te Amsterdam, is van de Pers gekomen:

NIEUWE

Gezangen ter eere van

JESUS, MARIA, JOSEPH.

Opgedragen aan het AARTS-BROEDERSCHAP der

H. FAMILIE.

à 30 Cents

en gebonden in Pracht Bandje à 50 Cents.

Bij bovengenoemde is mede voorhanden eene ruime sortering **Kerkboeken** en **Rozenkransen**, van **12½ CENTS in Bodin** en hooger, zeer geschikt als Geschenkjes voor de **Eerste H. Communie** als ook eene schoone sortering **Dentelles** en **Platen.**

(4107) Door Gebr. VAN LANGENHUYSEN te *'s Gravenhage*, is uitgegeven en alom verkrijgbaar gesteld voor 60 Cents.

DE LOFZANG VAN GODS MENSCHWORDING,

OF

HET MAGNIFICAT.

Eene Bloem in de Meimaand,

door F. J. P. VAN ETTEN, R. K. Pr.

(In de overige annonce is de prijs abusief genoteerd.)

(4118) H. A. ZWEERS Boekhandelaar, Singel bij de Munt 156 Amsterdam, heeft uitgegeven en verzonden:

NAAMLIJST

DER

Eerwaarde Heeren Geestelijken

IN HET

Bisdom van Haarlem,

Voor het jaar **1861** (*afgedrukt 15 April*).

Prijs 25 Cents.

(4082) Bij den Boekh. J. W. VAN LEEUWEN, te Leiden, is verschenen:

HET MARIA-KIND.

Een beknopt Gebedenboek voor de ware vereerders der Allerheiligste Maagd, met eene godvruchtige oefening voor elken dag der Maand, met eenige Lofzangen vermeerderd door P. VAN DER PLOEG Pr. *derde druk*

Prijs *f* 0.50.

Idem gebonden in heel linnen band met gouden stempel *f* 0.75.

DE MAAND VAN MARIA,

OF DE

MEIMAAND

TOEGEWIJD AAN DE

ALLERHEILIGSTE MAAGD.

Derde druk. Prijs *f* 0.50.

Idem met een fr. staalgravure geb. in heel lin. band met gouden stempel *f* 0.75.

(4058) Bij G. B. VAN GOOR ziet het licht: de 21ste **Aflevering** van een hoogst belangrijk werk, met circa 1500 fraaije Houtsnee-Figuren, getiteld:

Technologisch Woordenboek,

of Volledige Handleiding voor alle vakken

VAN

FABRIEKWEZEN en VOLKSNIJVERHEID,

in Alphabetische orde, naar de tweede geheel nieuw bewerkte Hoogduitsche uitgave van Dr. KARMARSCH en Prof. HEEREN.

Eene algemeene Vraagbaak voor Kunst en Wetenschap en Bedrijf, geheel voldoende aan de eischen des Tijds. Geen Vak van VOLKSVLIJT of FABRIEKWEZEN, dat hier niet waardiglijk wordt vertegenwoordigd, en op eene voor ieder verstaanbare wijze wordt uiteengezet en toegelicht. Vooral zijn 't ook de naauwkeurige beschrijvingen van de nieuwste werktuigen en Machines, gepaard aan nette afbeeldingen, die tot veilig rigtsnoer voor den maker derzelve kunnen dienen, welke dit boek aanbevelen; terwijl het tevens nog duizenderlei onderwerpen behandelt, die in het dagelijksche leven te huis behooren, en alzoo de belangstelling van het groot publiek verdienen.

☞ *Elke Aflevering van* **80** *pag. kost* **f 1.—** *het geheel is in ongeveer 27 afl. kompleet.*

Bij den Boekhandel C. L. VAN LANGENHUYSEN wordt met succes gedebiteerd:

Het Portret van Wijlen Zijn Doorluchtige Hoogwaardigheid Monseigneur FRANCISCUS JACOBUS VAN VREE, Bisschop van Haarlem, naar eene teekening van Wijlen Professor BROERE, op staal gegraveerd. Prijs der Proefdruk . *f* 10.00

met afgezette druk " 6.00

Goedkoope uitgave op Chineesch papier . . " 1.50

" Gewoon " 1.00

In Photographie 1e soort. . " 0.90

2e " 0.60

Alsmede:

PHOTOGRAPHISCHE PORTRETTEN VAN

1. **Z. H. Paus Pius IX.** . . . . . . *f* 0.75
2. **de Cardinaal Antonnelli** . . . . " 0.75
3. **de Koning van Napels** . . . . . " 0.75
4. **de Koningin van Napels** . . . . " 0.90
5. **de generaal de Lamoricière** . . . " 0.75
6. **de Markies de Pimodan** . . . . " 0.75
7. **Monseigneur Dupanloup**, Bisschop van Orleans . . . . " 0.75
8. **de Keizer van Oostenrijk** . . . " 0.75
9. **de Keizerin van Oostenrijk** . . . " 0.75
10. **Monseigneur Pie**, Bisschop van Poitiers " 0.75

Amsterdam, bij C. L. VAN LANGENHUYSEN, Drukker en Uitgever.